หัวข้อสารนิพนธ์	ความรับผิดในทางละเมิดกรณีเหตุสุดวิสัยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 420 ถึง มาตรา 437
คำสำคัญ	ความรับผิดทางละเมิด/เหตุสุดวิสัยทางแพ่ง
ชื่อนักศึกษา	ภูวนัย นันทเวช
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	รองศาสตราจารย์ โสภณ อรรถพิศาลโสภณ
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม	ศาสตราจารย์ ดร.พูลผล เตวิทย์
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
พ.ศ.	2550

บทคัดย่อ

ในองค์ประกอบความรับผิดทางละเมิดกฎหมายบัญญัติให้การกระทำนั้นต้องมีลักษณะที่เป็นการกระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อ และการกระทำนั้นเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลอื่น กฎหมายให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนต่อบุคคลที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดนั้น ถือว่าเป็นสิ่งที่เป็นธรรมเพราะความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากการกระทำของบุคคลนั้น หรือเป็นการรับผิดที่เกิดจากการกระทำของตนเอง ตามที่มีการบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 มาตรา 421 มาตรา 423 และมาตรา 428 ดังนั้นบุคคลที่ก่อให้เกิดความเสียหายจึงต้องรับผิชดใช้ค่าเสียหาย แต่ถ้าการที่ก่อให้เกิดความเสียหายนั้นมิได้เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ แต่เกิดจากเหตุอื่นที่เข้ามาแทรกแซงหรือเป็นต้นเหตุที่ก่อให้เกิดการกระทำที่เป็นละเมิดอาจเกิดจากเหตุสุดวิสัย ถ้าจะให้บุคคลนั้นรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอาจจะไม่เป็นธรรมต่อบุคคลผู้ได้ประสบเหตุนั้น

ในกรณีของการกระทำความผิดในทางละเมิดของบุคคลอื่น แต่ให้บุคคลหนึ่งใช้ค่าสินไหมทดแทน เนื่องจากบุคคลที่กระทำความผิดเป็นบุคคลที่ตนเองต้องรับผิดชอบในการดูแลหรือว่ามีหน้าที่ในการอบรมและรับผิดชอบตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เรียกว่าความรับผิดในความเสียหายอันเกิดจากการกระทำของบุคคลอื่นนั้น ตามที่มีการบัญญัติไว้ในกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 425 มาตรา 427 และมาตรา 430 กฎหมายบัญญัติไว้เพื่อเป็นหลักประกันการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อผู้ที่ได้รับผลของการกระทำละเมิดที่เกิดจากการกระทำของบุคคลอื่น จึงเป็นความรับผิดที่ไม่มีการกระทำความผิดของผู้ที่ต้องรับผิด แต่เกิดจากข้อสันนิษฐานของ

SPU CHONBURI

ความรับผิดทางกฎหมายที่ต้องการปกป้องผู้เสียหาย เนื่องจากกฎหมายถือว่าบุคคลที่ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำของบุคคลอื่นนั้น เป็นความบกพร่องต่อหน้าที่ในการดูแล การควบคุม การสั่งการหรือการใช้ความระมัดระวังไม่ดีพอ จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลอื่นจึงต้องรับผิดชอบชดใช้ แต่ถ้าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นมิได้เกิดจากสาเหตุเหล่านั้น แต่มีสาเหตุมาจากปัจจัยภายนอกที่ก่อให้เกิดความเสียหาย แม้บุคคลนั้นจักได้ใช้ในความรับผิดของนายจ้างตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 425 ได้แก่ เมื่อลูกจ้างได้กระทำละเมิดการจะนำเรื่องเหตุสุดวิสัยมาเป็นข้อต่อสู้เพื่อ ยกเว้นความรับผิดสามารถนำมาอ้างได้ทั้งลูกจ้างและนายจ้าง

การนำเหตุสุดวิสัยมาปรับใช้กับความรับผิดทางละเมิดทั้งที่เป็นหลักทั่วไปหรือเป็นความรับผิดที่เกิดจากการกระทำของตนเอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 มาตรา 421 มาตรา 423 และมาตรา 428 และความรับผิดในความเสียหายอันเกิดจากการกระทำของบุคคลอื่นตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 425 มาตรา 427 มาตรา 429 และมาตรา 430 รวมทั้งความรับผิดในความเสียหายที่เกิดจากทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 433 มาตรา 434 และมาตรา 436 ซึ่งบทบัญญัติเหล่านี้ ไม่มีการกำหนดไว้ชัดเจนว่าเหตุสุดวิสัยสามารถที่จะนำมาเป็นข้อต่อสู้เพื่อไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในความเสียหายที่เกิดขึ้น แต่ศาลได้มีการนำเหตุสุดวิสัยมาปรับใช้กับคดี ดังนั้นการที่ศาลได้มีการนำเหตุสุดวิสัยมาปรับใช้จึงเป็นการยืนยันได้ว่าเหตุสุดวิสัยใช้เป็นข้อยกเว้นความรับผิดได้ทั้ง 3 ลักษณะของความผิด แม้จะไม่มีการบัญญัติข้อยกเว้นความรับผิดทางละเมิดไว้

ดังนั้นการพิจารณาที่เกิดจากความเสียหายที่เกิดจากเหตุสุดวิสัยจำเป็นต้องมีความละเอียดถี่ถ้วนโดยต้องใช้ความระมัดระวังอย่างยิ่ง อีกประการหนึ่งนักกฎหมายไทยมีความเข้าใจได้ดีเกี่ยวกับเหตุสุวิสัย จากกรณีที่มีการนำเอาความหมายของเหตุสุวิสัยที่มีการกำหนดไว้ในกฎหมายต่างประเทศมาใช้เพื่อการยกเว้นความรับผิดของจำเลย ถือได้ว่าเป็นการสร้างความยุติธรรมให้แก่จำเลยจากความเสียหายที่ไม่ได้เกิดจากการกระทำของจำเลย

SPU CHONBURI

Independent Study Title	Tort Liabilities in Case of Force Majeures According to Articles 420 to 437 of Thai Civil and Commercial Code
Keyword	Liabilities on Wrongful Act / Civil Force Majeure
Student	Poowanai Nuntawach
Independent Study Advisor	Associate Professor Sophon Attaphisarnsophon
Independent Study Co-advisor	Professor Dr.Poonphol Tewit
Level of Study	Master of Laws
Faculty	Graduate School, Sripatum University Chonburi Campus
Year	2007

ABSTRACT

With regard to the composition of liabilities on wrongful act, the law prescribes that such action shall have the manner of willful action or negligence and such action is unlawful and causes injury to another person. The law imposes the person who causes injury to pay compensation to the person who is injured from the said wrongful act. This is fair because the injury is caused by the person's action or it is liability based on fault as stipulated in Section 420, Section 421, Section 423 and Section 428 of the Civil and Commercial Code. Therefore, the person who causes the injury is bound to make compensation. However, if the said injury is not caused by willfulness and negligence, but it is caused by other intervening causes or the causes of wrongful act may come from the force majeure. In such case, it may not be fair for the person who causes injury to pay compensation.

In the case where wrongful act is caused by other person, but the compensation has to be paid by another person instead because the person who causes injury is under his or her own responsibility to look after or under the training or responsibility as provided by the law, so called vicarious liability in accordance with Section 425, Section 427 and Section 430 of the Civil and Commercial Code. The law is prescribed as security in paying compensation for injury of the person who receives the consequence of wrongful act caused by the other person's action. This is the liability without the fault of person who shall be bound with the liability (the liability without

SPU CHONBURI

fault), but this liability comes from the presumption of legal fault, in which the injured person shall be protected (the presumption of fault). This is because the law deems that the person who is bound to make compensation for the action of other person fails to perform his or her duty in looking after, controlling, ordering or having insufficient carefulness so as to cause injury to other persons and shall be bound to make compensation. However, if such injury does not come from those causes, but it comes from the outside factors which cause injury even though such person shall have to pay compensation for the liability as the employer under Section 425 of the Civil and Commercial Code viz.: when the employee commits wrongful act, both employee and employer can raise the force majeure as the defence to exempt the liability.

The application of force majeure with the liability on wrongful act is not clear despite of the fact that it is general principle or they are the liability based on fault according to Section 420, Section 421, Section 423 and Section 428 of the Civil and Commercial Code and the vicarious liability according to Section 425, Section 427, Section 429 and Section 430 of the Civil and Commercial Code together with the liability on the injury caused by the property according to Section 433, Section 434 and Section 436 of the Civil and Commercial Code. These legal provisions do not explicitly prescribe that the force majeure can be raised as defence in order to exempt the liability to pay compensation for the injury. However, the judges have applied the force majeure with the cases. Consequently, the application of force majeure with the cases by the judges can ascertain that the force majeure can be used to exempt the liability for the three types of fault even though there are no any legal provisions to exempt the liability on wrongful act.

Therefore, the consideration of injury caused by the force majeure needs to have the delicacy and to use carefulness. Moreover, the Thai lawyers understand the force majeure fairly well from the cases in which the meanings of force majeure provided in other countries' laws are applied to exempt the liability of the defendants. This deems to create the justice to the defendants from the injury which is not caused by the defendant's action.

SPU CHONBURI